

Door den sneeuwstorm overvallen.

Een sneeuwstorm! Hoe onaangenaam kan ze al in een stad zijn! We hebben het deze dagen ervaren. Maar dan in het open veld, onbeschut, zonder schuilplaats, uren ver! Als op een open zee.

't Was een bange sneeuwjacht, die de arme schapen verraste. Hoe dankbaar waren zij, dat hun herder hen naar huis leidde, en hoe haastten zij zich! Het zwakke, teedere lam kon niet medekomen, en toch, het verlangde zoo naar huis. Die anderen waren groot en sterk. En voor hen was het al zoo erg. Maar wat zou hij, de jonge en zwakke, voor wien de angst des te vreeselijker, de koude van de wereld om hem heen te gevoeliger was? Wat zou hij, alleen overgelaten te midden van de verschrikking rondom hem, hij, de teedere, jeugdige en kleine? En inderdaad, zoo de herder hem niet liefhad, wat zou hij! Hoe zou hij te huis gekomen zijn!

Maar gij twijfelt er immers niet aan, of het arme, zwakke lam is tehuis gekomen? Zalig de kleinen en zwakken, die in 's herders sterke armen gedragen en aan zijn warm hart beveiligd, den stal binnengaan! Hoe zullen ze met een dankbaren blik op den Goeden Herder juichen: „Ook ik ben tehuis!”

Lezer, als gij u zwak en teeder voelt, als de winter- of voorjaarsstorm u het bloed verstijft en de kracht beneemt, als gijzelf den weg niet meer zien kunt, noch den Herder, dien gij volgen wilt, als de anderen voor u heengaan en ge hen zelfs uit het oog verloren hebt, als ge daar alleen achterblijft in het duister en in de koude om u heen, reken dan op den Goeden Herder, op Zijn kracht, op Zijn teederen blik, op Zijn armen vol liefde, op de warmte van Zijn hart. En wanhoop niet: ook Zijn lammeren zullen tehuis komen, — en eer er één zou verloren gaan, zou Hij de negen-en-negentig tehuis laten om het te zoeken. Te zoeken in den storm!

* * *

Ik wil het niet ontveinzen: ik dacht aan Joh. X, toen ik onze plaat zag. En welk Christen zou het niet doen? Wie den Heiland in Zijn liefde leerde kennen; wie in Hem den goeden Herder ziet, die Zijn kudde trouw en teer leidt; wie er van overtuigd is, dat hij tot die kudde behoort, o, die weet het, dat geen bloeddorstige wolf hem kan overrompelen; die voelt het, dat hij veilig is onder 't waakzaam oog van den nooit sluimerenden Herder.

En toch, hoe dierbaar die herinnering ons is aan de schoone gelijkenis uit het tiende hoofdstuk des Evangelies van den „apostel der liefde,” hoe heerlijk schoon de gelijkgestemde Psalm XXIII ook wezen moge, — laat ons niet aan het beeld blijven hangen, of het begrip van het oneindige door het beeld, uit het eindige genomen, beperken! Immers, de harp van den dichter en het penseel van den schilder zijn even onmachtig, als de mensche-lijke taal, waarvan onze Heiland Zich bediende, zwak, en het menschenleven, waaraan Hij Zijn beeld ontleende, te arm was, om Zijn trouw tot in den dood voor de Zijnen en Zijn teedere liefde voor hen plastisch te toonen. Maar toch — hoe schoon! — heeft Jehova telkens weder, wanneer er van Zijn teedere liefde en zorg voor Zijn volk sprake is in het Oude Testament, deze vergeleken met de teederheid, waarmede een goed herder voor zijn schapen zorgt; en deze nauwgezette, instinctieve zorg eens menschen willen gebruiken als een, zij het dan ook onvolkomen, spiegel van Zijn volmaakte trouwe en teedere liefde. Is dit niet mede een gave Zijner algemeene genade?

Teedere liefde voor Zijn schepping, teeder gevoelens voor Zijn herschepping is in Zijn hart, en . . . deelt Hij ook aan de Zijnen mede. Wilt ge een bewijs van het eerste? Hij, die gekomen is, om ons Zijn Vader te openbaren, getuigt ons van Hem: „Worden niet twee muschken voor één penningske verkocht? En Ik zeg u, dat geen van hen

ter aarde valt zonder den wil Mijns hemelschen Vaders.” En wenscht ge u van het tweede te overtuigen? Hoor dan Hem, die het uitgedrukte beeld Zijns Vaders is, als Hij den ijver der maaiers weerhoudt, die Zijn tarwe zuiveren wil van het onkruid en beluister dat aandoenlijk teedere motief Zijns harten: „Opdat gij mogelijk met het onkruid de tarwe niet uittrekt.”

De groote, hooge God is trouw en teeder jegens het kleine, en Hij heeft lief als een moeder, of als een herder. De natuurlijke mensch zoekt het groote, ontziet het sterke, eert het aanzienlijke, — Zijn blik en Zijn hart reiken tot het kleine, het teere, het zwakke, het verlorene, het bij de menschen geminachte. Eén afgedwaald schaap doet Hem de honderd verlaten, die op de bergen zijn, om dat ééne te zoeken, en als Hij het gevonden heeft, draagt Hij het tehuis op Zijn schouder, en Hij roept de geburen en geburinnen samen, opdat zij met Hem vroolijk zijn. Eén verloren penning doet Hem van de gansche bezitting het genot derven en Hij keert het huis met bezemen, totdat Hij dien vinde. En als Hij dien gevonden heeft . . . hoort gij het dan niet, en verstaat gij het niet? Dan is er feest bij de engelen over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negen-en-negentig rechtvaardigen, die de bekeering niet noodig hebben!

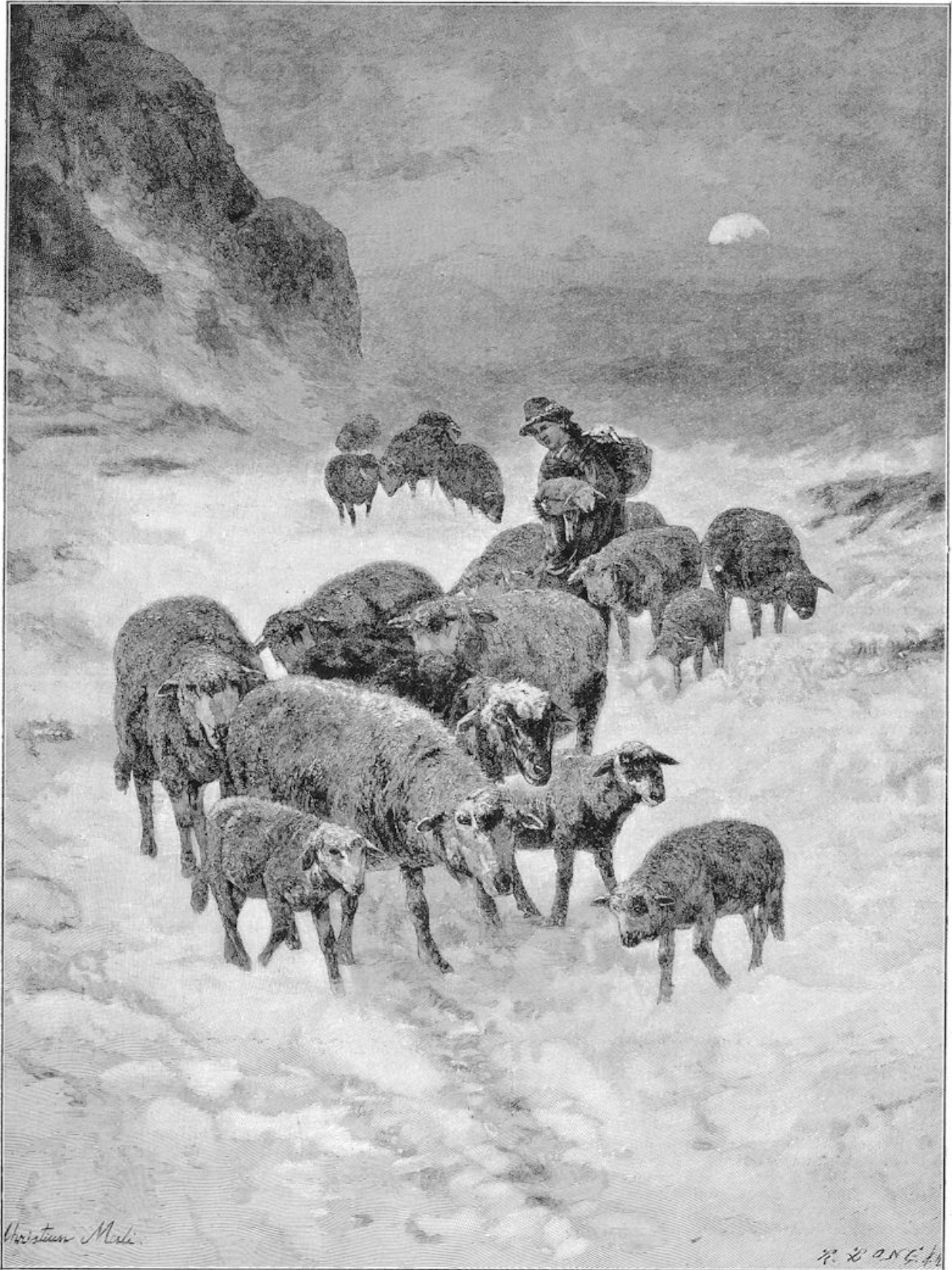
En naarmate nu de geest van God in u woont, lezer, lezeres van Timotheüs, zult ook gij iets van dat teedere in u gevoelen. Juist die teedere, liefdevolle zorg voor het kleine, het zwakke, het geringe kan u een thermometer zijn, die u onbedriegelijk toont, tot welken graad de warmte van Gods liefde tot u door uw ziel opgevangen is. De natuurlijke, de van God vervreemde mensch is een egoïst, en zoekt het sterke, opdat hij er zichzelf aan vastklemme, het aanzienlijke, opdat het hem tot zich omhoog beure, het rijke, opdat hij er voordeel voor zich mede zou doen. „Indien gij liefhebt, die u liefhebben, wat loon hebt gij!” Indien gij maaltijden houdt, zoo roep tot u de kreupelen en blinden, en Hij zegt u: uw loon zal groot zijn in het Koninkrijk der hemelen!

Die teedere zorg voor, die nauwgezetheid tegenover het geringe kenmerkt heel het werk Gods.

Zie een enkel groen blad onder het microscoop, let op de samenstelling van het geringste lichaamsdeel van het kleinste dier, dat ge met het bloote oog nauwelijks zien kunt, en ge zinkt weg in bewondering voor Hem, den alleen Grooten, die werelden aan Zijn vinger leidt, en aan Wiens Vaderlijke wijsheid en liefde ook het geringste deel Zijner schepping niet ontging. En wie daar, in aanbidding voor dien eenig Grooten, groot van ziel is, ook hij zal zijn grootheid openbaren in nauwgezette zorg voor het geringe en het kleine. Het „over weinig zijt gij getrouw geweest: over veel zal ik u zetten” geldt bij God. En zelfs voor de vierschaar van ons, oppervlakkige menschen, wordt het vonnis gestreken: „Wie het kleine niet eert, is het groote niet weerd.”

Maar zulk een nauwgezette teederheid voor het kleine kan niet van buiten aangebracht worden; ze is het gevolg van de liefde des harten. Van een liefde, die niet vraagt, maar zich geeft. Daarom kon onze Heiland zoo terecht van Zichzelf getuigen: „Ik ben de goede Herder!” Hij vraagt niets van ons: Hij wenscht slechts, dat we in het geloof aannemen het groote offer der liefde, dat Hij voor ons bracht, toen wij nog Zijn vijanden waren, toen Hij Zichzelf tot een zoenoffer neerlegde op het wereldaltaar van Golgotha. En wat was Zijn loon bij hen, voor wie Hij het deed? O, we weten het wel! En toch heeft Hij Zijn leven voor ons willen stellen, en stelt Hij het nóg voor ons. En toch mogen wij rekenen op de liefde van den Herder, — niet op de onze, zoo weinig als Hij met de onze rekende, toen Hij Zich voor ons gaf!

Welk een liefde des harten! Laat ons leeren van Hem, onszelf te vergeten; en het heil van anderen op het oog te hebben. Het heil van anderen, misschien arm, klein, verlaten! — Er zijn in onze maatschappij zoo vele zwakken; zoo vele kleinen, die alléén niet verder kunnen . . . En al zijn we zelf overtuigd, dat we zoo licht afdwalen van

den Goeden Herder, we weten het toch, dat Hij ons wil gebruiken om anderen te weiden, te hoeden.

* * *

Lezer, als ge u zwak voelt, vertrouw op den sterken, op den Goeden Herder!

Maar als ge u bekrachtigd en geholpen voelt en weet door Hem, den Herder, wilt ge dan niet anderen, die door stormen overvallen worden, steunen en dragen?

P. J. K.

ORION. *)

„Wie heft met statelijke pracht
In de achtbre stilte van den nacht
Uit de Oceaan het hoofd naar boven?
Wie blijft in 'taanzien van Diaan,**)
Daar niets zijn glans en gloed kan dooven,
Met onverwrikten luister staan?”

PETRUS NIEUWLAND.

Wie tegenwoordig des avonds den blik naar den sterrenhemel wendt, wordt onmiddellijk getroffen door de schoonheid van het sterrenbeeld Orion en de omgeving daarvan. Geen landschap aan den hemel is zoo schoon en zoo schitterend. Geen wonder dan ook, dat van de oudste tijden af de blikken der menschheid op dit sterrenbeeld gericht zijn, en onze nakomelingen zullen het bewonderen als wij. Job spreekt er van in het 38ste hoofdstuk, Homerus vermeldt het, en vele dichters hebben het, gelijk Nieuwland, bezongen.

Zijn naam heeft het sterrenbeeld uit de Grieksche fabelleer. Orion was de zoon van Poseidon, den god der zee, en van een aardsche vrouw. Hij was een reus, zóó groot, dat, wanneer hij in de zee ging, zijn hoofd en schouders boven water uitstaken, en dat zijn hoofd in de wolken reikte, als hij op de aarde wandelde! Het eiland Chios zuiverde hij van wild gedierde. Daar verliefde hij op de dochter van Oenopion, den koning van het eiland. Deze was echter tegen het huwelijk, en wist Orion te berooven van het licht zijner oogen. Op raad van het orakel ging Orion op een morgen het licht der opgaande zon tegemoet en kreeg daardoor het gezicht terug. Teruggekeerd naar Chios wilde hij zich wreken op Oenopion, doch vond hem niet meer. Teleurgesteld begaf hij zich naar Kreta, waar hij met Artemis, de godin der jacht, hun gemeenschappelijk vak beoefende. Artemis verliefde op hem en wilde hem huwen. Haar broeder Apollo echter belette dat. Hij beweerde, dat Artemis een ver verwijderd donker punt niet zou kunnen treffen. Artemis toonde, dat zij het wel kon, doch zij trof het hoofd van Orion. Deze werd nu met zijn hond aan den hemel geplaatst, en — samen verlichten ze nu onze winternachten.

Alleen in den winter zien wij Orion. In November komt hij ongeveer te middernacht op in het Zuid-Oosten; de tijd van opkomst is vervolgens steeds vroeger in den avond, en in April is Orion zóó vroeg, dat hij des avonds in het Westen reeds even na de zon ondergaat.

Met een beetje verbeeldingskracht kan men in Orion wel een jager zien, die in de eene hand een knots opheft, en om den anderen arm een ossenhuid houdt, in de richting van den Stier, dien hij tracht te doodden. Zoo wordt hij op ouderwetsche sterrenkaarten dan ook geteekend.

*) Spreek uit: Orion. — Klemtoon op de i.

***) De Maan.

Wat het eerst in het oog valt, is zijn gordel, een rechte lijn van drie ongeveer even groote sterren, zóóver van elkaar geplaatst, dat de volle maan er telkens gemakkelijk tusschen zou kunnen. Deze drie worden ook de Jacobsstaf genoemd, en in sommige streken van ons land spreekt men van de hooihark, en voegt er dan de kleine sterren bij, die schuin links naar anderen staan en dan den steel van de hark vormen. Gewoonlijk echter heeten deze het zwaard van Orion.

Trekken we een rechte lijn over den gordel naar links, dan bereiken we de helderste ster van den geheelen sterrenhemel, de groote schitterende Sirius van het sterrenbeeld de Grootte Hond. Verlengen we de lijn over den gordel naar rechts, dan bereiken we de roode ster Aldebaran van den Stier, en verderop de Pleiaden of het Zevengesternte. Tusschen den Stier en den Grooten Hond ligt dus Orion. Verder vinden we links van Orion de groote ster Procyon van den Kleinen Hond, en dan nog verder rechts naar boven de Tweelingen Castor en Pollux. Wie dit eenmaal goed aan den hemel bekeken heeft, vergeet het nooit weer, en vindt deze sterren gemakkelijk terug.

De gordelsterren, die ook wel de Drie Koningen heeten, zijn echter volstrekt niet de grootste van Orion. Willen we die vinden, dan trekken we een lange lijn, die den gordel kruist. Aan het boven-eind van die lijn vinden we een roodachtig gele ster van de eerste grootte Betelgeuze; aan het benedeneinde een zeer heldere ster, Rigel. Rechts van Betelgeuze vinden we een wat minder heldere ster, Bellatrix; links van Rigel, beneden dus, vinden we een nog wat zwakkere ster, die geen naam draagt en op de sterrekaarten wordt aangeduid door de Grieksche letter κ (kappa.) Een weinig boven de lijn, die Betelgeuze en Bellatrix verbindt, vinden we een wat onduidelijker ster λ (lambda.) De tot hiertoe genoemde sterren vormen het lichaam van den reus; λ is het hoofd, Betelgeuze en Bellatrix de schouders, Rigel staat op den voet.

Willen we alle sterren van Orion tellen, die met het bloote oog (mits het een zeer goed oog is) zichtbaar zijn, dan zouden we tot zestig komen. Namen dragen deze sterren niet, doch ze worden alle op de eene of andere wijze aangeduid. Men gebruikt daartoe de letters van het Grieksche alphabet. Is men tot de laatste letter, de omega, gekomen, dan neemt men de Latijnsche letters, a, b, c, enz. En ten slotte worden sommige sterren nog aangeduid door het nummer, dat ze in een uitgebreiden catalogus hebben. Voor de sterrekundigen heeft dat groote waarde; men kan daardoor precies aanwijzen welke ster men bedoelt. Bij ieder sterrenbeeld gaat men op dezelfde wijze te werk.

Men heeft daarbij den regel gevormd, dat men de helderste ster α (alpha) noemt, de tweede in helderheid β (bêta) enz. Daarbij is het eigenaardig, dat Betelgeuze α heet en Rigel β . Toen deze namen gegeven werden, nu 300 jaren geleden, was dus Betelgeuze helderder dan Rigel, zoodat er verandering in de lichtkracht dezer sterren schijnt te zijn. Die verandering blijkt te bestaan bij Betelgeuze. Bij aandachtige beschouwing blijkt, dat de grootte van deze ster verandert van de 1e grootte tot de grootte 1.4. Heel regelmatig is die verandering niet; soms duurt de toeneming 90 dagen en de afnemering 104, doch soms vindt men ook wel andere tijdperken. Het schijnt, dat ze bijzonder helder is geweest, toen Bager de sterren rangschikte.

Een enkel woord over de helderheid der sterren. Wanneer men spreekt van sterren van de 1e, 2e, enz. grootte, dan bedoelt men niet, dat de eersten de grootsten zijn; men let alleen op het licht, dat ons bereikt. Een grotere ster kan wel zóó ver weg zijn, dat haar licht zwakker schijnt. Sterren van de 1e grootte geven $2\frac{1}{2}$ maal zooveel licht als sterren van de tweede grootte; deze weer $2\frac{1}{2}$ maal zooveel als sterren van de derde grootte, enz. Sterren van de 5e en van de 6e grootte kunnen door gewone goede oogen nog gezien worden; enkele menschen met een bijzonder scherp gezicht zien nog de sterren van de 7e grootte, wier licht dus 244 maal zwakker is dan dat van Betelgeuze. Met een binocle ziet men weer kleinere